

XIV Misyjna Olimpiada Znajomości Afryki – I etap

30 listopada 2015 r.

TEST

Test ten zawiera 50 pytań, obejmujących tematycznie kilka dziedzin, związanych bezpośrednio z tematem Olimpiady. Do każdego zaproponowano trzy odpowiedzi: a, b, c, **z których tylko jedna jest właściwa.**

Udzielenie odpowiedzi na pytanie polega na wyborze odpowiedzi, którą uznajesz za najlepszą i zakreśleniu odpowiedniej literki: a, b lub c. Jeśli przez pomyłkę zakreślisz niewłaściwą literkę, otocz ją kółkiem i zaznacz krzyżykiem właściwą odpowiedź. Pamiętaj, że **zawsze możesz wybrać tylko jedną odpowiedź.** Zakreślenie więcej niż jednej możliwości, traktowane będzie jako odpowiedź błędna.

Na końcu przepisz zakreślone przez Ciebie odpowiedzi do **arkusza odpowiedzi.**

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymujesz jeden punkt, za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi - zero punktów. Za całość testu można zatem otrzymać maksymalnie 50 punktów.

Na rozwiązanie całego testu przeznaczone jest 90 minut (1,5 godziny).

Pamiętaj, że udział w XIV Misyjnej Olimpiadzie Znajomości Afryki powinien być dla Ciebie przygodą, a nie stresującym egzaminem! **POWODZENIA!**

KWESTIONARIUSZ OSOBOWY UCZESTNIKA OLIMPIADY

Imię i nazwisko	
Szkoła, klasa	
Miejscowość, Mail i telefon	

ARKUSZ ODPOWIEDZI

1. [A] [B] [C]	14. [A] [B] [C]	27. [A] [B] [C]	40. [A] [B] [C]
2. [A] [B] [C]	15. [A] [B] [C]	28. [A] [B] [C]	41. [A] [B] [C]
3. [A] [B] [C]	16. [A] [B] [C]	29. [A] [B] [C]	42. [A] [B] [C]
4. [A] [B] [C]	17. [A] [B] [C]	30. [A] [B] [C]	43. [A] [B] [C]
5. [A] [B] [C]	18. [A] [B] [C]	31. [A] [B] [C]	44. [A] [B] [C]
6. [A] [B] [C]	19. [A] [B] [C]	32. [A] [B] [C]	45. [A] [B] [C]
7. [A] [B] [C]	20. [A] [B] [C]	33. [A] [B] [C]	46. [A] [B] [C]
8. [A] [B] [C]	21. [A] [B] [C]	34. [A] [B] [C]	47. [A] [B] [C]
9. [A] [B] [C]	22. [A] [B] [C]	35. [A] [B] [C]	48. [A] [B] [C]
10. [A] [B] [C]	23. [A] [B] [C]	36. [A] [B] [C]	49. [A] [B] [C]
11. [A] [B] [C]	24. [A] [B] [C]	37. [A] [B] [C]	50. [A] [B] [C]
12. [A] [B] [C]	25. [A] [B] [C]	38. [A] [B] [C]	
13. [A] [B] [C]	26. [A] [B] [C]	39. [A] [B] [C]	

1. Termin „Czarna Afryka” używany jest na określenie Afryki:
a) **subsaharyjskiej**; b) równikowej; c) północnej.
2. W której części Afryki znaleziono najwcześniejsze ślady hominidów?
a) **w Afryce Wschodniej, w Tanzanii i w Kenii**; b) w Afryce Środkowej, w Kongo; c) w Afryce Północnej, w Egipcie.
3. Kiedy Sahara zaczęła „znikać” i zmieniać się w pustynię?
a) **ok. 4000 r. p.n.e.**; b) ok. 1000 r. p.n.e.; c) ok. 100 r.n.e.
4. Co to jest *négritude*?
a) **„murzyńskość” czyli filozofia, poglądy, religia, temperament, styl życia Afrykańczyków**; b) określenie ciemnoskórych mieszkańców Afryki; c) nieformalne stowarzyszenie niewolników pochodzenia murzyńskiego.
5. Jakie ośrodki – wg B. Davidsona – oprócz Egiptu – zwane „nosicielami kultury afrykańskiej” istniały ok. 950 r. p.n.e.?
a) **Kusz, Kartagina i południowy cypel Arabii**; b) Chartum i Asuan i Kusz; c) Tereny dzisiejszej Namibii.
6. Jak nazywa się starożytna świątynia w Meroe, którą opisywał już Herodot i której ruiny zachowały się do dziś?
a) Świątynia Faraonów; b) **Świątynia Słońca**; c) Świątynia Królów.
7. Według A. Hastingsa najlepszym wskaźnikiem rzeczywistego ustanowienia działającego Ludu Bożego jest:
a) rozbudowa struktur kościelnych w danym kraju b) ilość osób uczestniczących w katechizacji; c) **liczba małżeństw chrześcijańskich?**
8. Słowo „Azania”, nazwa starożytnego miasta greckiego, służy często jako określenie pewnego regionu zróżnicowanego co prawda geograficznie i etnicznie, ale wykazującego pewne cechy wspólne środowiska przyrodniczego i kulturowego. Chodzi o:
a) **Afrykę Wschodnią**; b) Afrykę Zachodnią; c) Afrykę Południową?
9. Choć samych ludzi tego plemienia nie ma nawet dwóch milionów, to jednak ich językiem w kontaktach handlowych posługuje się dziś co najmniej 40 milionów ludzi od Konga po wyspy Oceanu Indyjskiego. Mowa o języku:
a) hausa; b) **suahili**; c) malgaskim?
10. Tradycyjnie dominującą w społeczeństwie Rwandy grupą społeczną byli:
a) **pasterze Tutsi**; b) rolnicy Hutu; c) rybacy Twa?
11. Szczyt swej potęgi monarchia Rwandy osiągnęła w XVIII w. Pełną niepodległości cieszyła się przez cały wiek XIX i dopiero w 1899 r. uznała na d sobą protektorat:
a) Belgii; b) **Niemiec**; c) Francji?
12. Pierwszym premierem i wieloletnim prezydentem niepodległej Kenii był:
a) Pasul Biya; b) **Kenyatta**; c) Julius Nyerere?
13. „Czarny Napoleon” sławny wódz Czaka, który stworzył sprawną armię i silne państwo długo przeciwstawiające się nawet białym należał do plemienia:
a) Jorubów; b) Fulanów; c) **Zulusów?**
14. Ilu biskupów obrządku łacińskiego pochodzenia afrykańskiego było na początku XX wieku w Afryce?
a) dwóch; b) piętnastu; c) **ani jednego biskupa.**

15. Mentalność Europejczyków w drugiej połowie XIX wieku, a w tym wielu misjonarzy w Afryce, charakteryzowała się:
- a) niemal służalczą postawą względem tamtejszej ludności, którą byli zachwyceni;
 - b) ogromnym zadufaniem we własne siły, wiarą w postęp i poczuciem wyższości;**
 - c) naśladowaniem postaw tamtejszej ludności, postrzeganiem siebie jako „jednych z nich”.
16. Szkoły i uniwersytety na Czarnym Lądzie są zorganizowane:
- a) w specyficzny sposób charakterystyczny dla tego kontynentu;
 - b) na wzór europejski;**
 - c) na wzór afrykański szkoły państwowe, a katolickie – na wzór europejski?
17. SMA – Societas Missionum ad Afros – lyońskie Seminarium dla Misji Afrykańskich to:
- a) instytut nie mający charakteru zakonnego, skupia kapłanów i braci bez ślubów zakonnych;**
 - b) jedno z seminariów kształcących afrykańskich duchownych;
 - c) inaczej Ojcowie Biali?
18. W IV wieku w Afryce były dwie wielkie wspólnoty chrześcijańskie:
- a) pierwsza nubijska z ośrodkiem w Faras i druga z ośrodkiem w Aleksandrii;
 - b) pierwsza - egipska z ośrodkiem w Aleksandrii i druga zgrupowana wokół Kartaginy;**
 - c) pierwsza zgrupowana wokół Kartaginy i druga z ośrodkiem w Dakarze?
19. Jakie wydarzenie autorzy mużulmańscy nazywają małą *hidżrą*:
- a) zajęcie ważnego portu Aleksandria w Egipcie;
 - b) ucieczkę części zwolenników Mahometa do Etiopii w pierwszych latach tworzenia się islamu;**
 - c) osiedlenie się wspólnot mużulmańskich na terenie współczesnej Tunezji.
20. Kraina geograficzna, nazywana przez Arabów *Bilad as-Sudan* — „Kraj czarnych ludzi” – stanowi:
- a) szeroki pas między pustynią Saharą a strefą leśną rozciągający się od Oceanu Atlantycznego aż po dolinę Nilu;**
 - b) obejmuje współczesne tereny Republiki Sudanu i Republiki Południowego Sudanu;
 - c) obejmuje teren Afryki Subsaharyjskiej.
21. W Kanem-Borno, wielkim państwie nad jeziorem Czad, pierwszy władca mużulmański miał rozpocząć swe rządy w:
- a) XI w.;**
 - b) XIV w.;
 - c) XVII w.
22. Wśród zgromadzeń misyjnych pierwszymi na zachodnich wybrzeżach Afryki byli:
- a) Ojcowie Biali;
 - b) Misjonarze Ducha Świętego;**
 - c) Jezuici
23. W ostatnich latach XIX wieku sytuacja w całej Afryce zmieniła się raptownie na skutek:
- a) rewolucji przemysłowej i technicyzacji;
 - b) rozwoju oświaty i wykształcenia ludności;
 - c) przenikania europejskich sposobów rządzenia na cały kontynent?**
24. Po I wojnie światowej do lat pięćdziesiątych XX wieku na gruncie pracy misyjnej w Afryce trwała:
- a) stagnacja;
 - b) era misji ludowych;
 - c) era szkół?**
25. Ogłoszony świętym dowódca paziów króla Mwangi, spalony na stosie w 1886 roku to:
- a) Claude Makelele;
 - b) Karol Lwanga;**
 - c) Laurean Rugambwa?
26. Sylvanus Olympio był zamordowanym prezydentem:
- a) Togo;**
 - b) Kamerunu;
 - c) Algierii?
27. Odwieczna triada pomocy misyjnej to:
- a) kościół, dom dziecka, seminarium;
 - b) kościół, szkoła, szpital;**
 - c) kościół, katechezy, troska o prawa człowieka?
28. Większość Afrykanów za wiadomą oznakę i gwarancję trwałości miłości małżeńskiej uważa:
- a) sakrament małżeństwa;
 - b) sakrament małżeństwa dodatkowo wsparty ceremonią plemiennych zaślubin;
 - c) zapłacenie wykupu za narzeczoną?**

29. Drogę do kształcenia afrykańskiego duchowieństwa uTORowali:
a) **Ojcowie Biali**; b) Jezuici; c) Oblaci Maryi Niepokalanej?
30. Światowa Konferencja Misyjna w 1910 roku odbyła się w:
a) **Edynburgu**; b) Johannesburgu; c) Yaounde?
31. W piśmiennictwie polskim przyjęło się wyodrębnianie wśród języków Czarnych Afrykanów 7 rodzin, 1 podrodziny i 2 zespołów, które z kolei dzielą się na grupy, podgrupy, języki i dialekty. Do jakiej grupy języków należy hausa?
a) rodzina Mande; b) **rodzina semito-chamicka**; c) podrodzina bantuidalna?
32. Większość muzułmanów czarnoafrykańskich stanowią:
a) **sunnici**; b) szyici; c) druzowie?
33. Bractwo muzułmańskie *muridija* jest potęgą w:
a) Kenii; b) Sierra Leone; c) **Senegalu**?
34. Pierwszych historycznych wiadomości o Ghanie, zwanej też Uagadu lub Aukar dostarczają:
a) podróżnicy europejscy; b) **podróżnicy arabscy**; c) sąsiednie ludy?
35. Państwa Hausa, których początek sięga X wieku:
a) zawsze były muzułmańskie; b) nigdy nie były muzułmańskie; c) **islam przyjęły w XIV w.?**
36. Cywilizacja suahili rozwinęła się pod wpływem:
a) cywilizacji angolańskiej; b) **sułtanatu Zanzibaru**; c) państwa Hausa?
37. Liberię w 1847 r. utworzyli:
a) **Murzyni ze Stanów Zjednoczonych**; b) Arabowie z królestwa Mali; c) Mieszkańcy państwa Akan?
38. Ludy Kanuri-Teda żyją:
a) na Kalahari; b) nad Oceanem Indyjskim; c) **na Saharze**?
39. W którym kraju, głównym skupisku Wolofów, 2/3 ludności zna ten język:
a) Zambii; b) Kamerunie; c) **Senegalu**?
40. Z jakiego ludu, w czasach kolonialnych, Francuzi chętnie werbowali swoich Strzelców Senegalskich, których później wykorzystywali na frontach niemal całego świata?
a) **Wolof**; b) Ewe; c) Masajów.
41. Słynny poeta i myśliciel, pierwszy prezydent niepodległego Senegalu Leopold Sedar Senghor pochodził z ludu:
a) Wolof; b) **Serer**; c) Mande-Tan?
42. Fulanie tworzyli i obalali państwa. Ich dziełem było m.in. utworzenie wielu muzułmańskich państw teokratycznych. Wobec potęgi mocarstw kolonialnych dość szybko zaniechali beznadziejnego oporu. Futa Toro, Futa Dralon i Masina oddały się pod „protektorat” Francji, sułtanat Sokoto w 1903 r. zajęli Anglicy, a Adamaua przyjęła zwierzchnictwo:
a) Belgii; b) **Niemiec**; c) Hiszpanii?
43. Fulanie, w liczbie pojedynczej Pullo, zwani przez Hausa – Filani, przez Arabów – Fulan, przez Wolofów – Pel, przez Francuzów Peul, a przez Mossi – Silmi, sami siebie zwą:
a) Pul; b) Salama; c) **Fulbe**.
44. Najpotężniejszym państwem przez nich stworzonym była – powstała na początku XVIII w. – federacja Aszantów. Anglicy pokonali ją dopiero w 1892 r. po wielu wyprawach i zawziętych walkach. Jaki to lud?
a) **Akan**; b) Ewe; c) Dinka.

45. Lud Ewe:

a) **zna pojęcie Boga Najwyższego**; b) w ogóle nie zna pojęcia Boga; c) posiada kilka głównych bóstw?

46. Współcześnie z tego ludu rekrutuje się przeważająca część nowych elit Togo i Beninu. Są to:

a) Pigmeje; **b) Ewe**; c) Kirdi?

47. Lud ten liczący ponad 10 mln wslawił się tragiczną secesją tzw. Republiki Biafra, której bronił z niezwykłą zawziętością w latach 1967-1970. Są to:

a) Masajowie; **b) Ibo**; c) Tutsi?

48. „Kirdi” to określenie nadane przez przybyłych na ziemie Adamawa muzułmańskich najeźdźców, dla oznaczenia miejscowych plemion:

a) przyjmujących chętnie islam; b) trudniących się hodowlą; **c) odmawiających przyjęcia islamu?**

49. Większość Azande:

a) przyjęła islam; b) przyjęła chrześcijaństwo; **c) trwa przy swoich dawnych, plemiennych wierzeniach?**

50. Które z niżej wymienionych ludów to niloci?

a) Dinka i Nuerowie; b) Tutsi i Hutu; c) Akan i Ewe?